

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Talmud Ieshon 'Ivri

Ben-Ze'ev, Yehûdā Lêb

ביל הדוהי, באז ןב

Nidpas be-Sudilkov, 592 = 1831

תולעמל ריש

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9532

ולתפארת לשון עברי והתועלת בלמודה

אם הלשונות שפת עבר לשון תפארת :
 שפת עם נבחר היתה בארץ נבחרת :
 בזה דבר אל אז מפארתן הופיע :
 בזה צוה אל עמו חקיו ישמרו :
 בזה נבאו נביאים בזה משוררים ישורו :
 בזה גם איש לרעו כל חפצו הביע :

אך בנפול עמו מארצם נרחו :
 התערבו בגוים לשונם שכחו :
 כי פס כל חזון הובריה חללו :
 לולא שרידים חכמי לב רודפי צדק
 סקלו דרבה נקי ממשוכת חדק
 לא היה איש שפתיו ברר מללו :

בעלי המסורה יסודיה הכינו :
 שאר חכמי לב עמורה השעינו :
 ירחי ובן עזרא תפארתה הרקמו :
 הקמחי במבלול שם לה כליל יופי :
 אליה ושלמה נקוה מדופי :
 גם חכמי עמים חן חן לה ישמו :

אך עֲתָה לֹמְדִיהָ יוֹם יוֹם יִמְעָטוּ׃
 הַרְשׂ אֵין לָהּ בְּסִפְרֵיהָ יִבְעָטוּ׃
 בְּזוֹ עֲרָפָה מִרְגוֹת בָּהָ עָצְלוּ׃
 וּבְלִי בֵין הַרְפָּה דְבַר בֵּן לֹא יִכְנוּ׃
 אִם יִשְׁנוּ בְּמִלָּה אִמְרָ לֹא יִכְנוּ׃

בְּעוֹרִים לֹא יָדְעוּ בְּמָה יִכְשָׁלוּ׃
 יֵשׁ בְּרוּב סִפְרֵיהָ לֹא מִצְאוּ מְנוּחַ׃
 אֲסוּף הַיְגִים כַּהֲוֹכָה לֹא עָצְרוּ כַּח׃
 וּבְאִם הַהֲרָד עָפוּ אַחֲזוּר גִּסְנוּ׃
 גִּלְאוּ מִצְאָה חֲפִיץ בְּרוּב עֲמַל וְטָרַח׃
 תָּעוּ כְּהַלֵּךְ לֹא יָדְעוּ נִכּוֹן אֲרַח׃
 וּכְהַתְּעוֹת שְׂכוֹר נָעוּ גַם יַחֲנוּ׃

אֱלֹהֵי בּוֹעֲרִים לָבָם סוּגָה בְּאֹלֶת
 הַיְזִידוּתָהּ עַל בְּלִי מִצְאָה בָּהּ הַוָּעֵלֶת
 יִשְׁימוּ נַפְשָׁם יוֹדְעִים עַל בְּלִי דַעַת
 בְּעֲמַלְקַת מִתְהַלֵּךְ בְּשׂוֹאָה וְאִמְשׁ
 מִכָּה הַעוֹרוֹן בַּל חוּזָה שְׂמֵשׁ
 הוּא יִבּוּ אֹרְחָה לְהַת בָּהּ מִגְרָעַת׃

לֹא שָׂמוּ עַל לֵב לֹא חֲכָמוּ הַשׁוֹכִילוּ
 אִךְ בְּסֵלִם לַעֲלוֹת רֵאשׁ עֲפָל יַעֲפִילוּ
 אִם תַּחֲתוֹת מַעֲלוֹתָיו גִּדּוּ גַם נִשְׁעוּ

וְאִיךְ דְבַרְי לְשׁוֹן וְסֵפֶר יְבִינוּ
 אוּ עֲלוֹת מָרוֹם הָרִי הַמְלִיצָה יְהִינוּ
 כָּל־עוֹד מֵעֲגֻלוֹתֶיהָ לֹא יִדְעוּ ?

לֹא־בֶן מְבִינִים אוֹהֲבֵי הַשְּׂכָל וַיִּדְוֶע
 לָהֶם עֵינַי לְרֵאוֹת אוֹן לְשִׁמוֹעַ
 עַד קָרָא סֵפֶר מִשְׁפָּט שִׁפְתָּיו יִלְמְדוּ :
 הֵם בְּמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ בְּאֵר יִכְלוּ
 אֶף מְלִיצַת עֵטֶם צָחָה בֵּל יִכְשְׁלוּ
 כִּי בָקוּ מִשְׁפָּטָה כָּל־אִמֵּר יִמְדוּ :

בְּעוֹדֵר וְחוֹרֶשׁ בְּאֶרֶץ בּוֹקֵעַ
 יִשְׁהַד אֲדָמָתוֹ פָּרָה רוֹשׁ יִקְעָקֵעַ
 וַיִּדְעוּ נִקְוֵי בֵּל יַעֲלֶה קוֹץ תוֹךְ שִׁיחַ :
 בֶּן הַמְּבַרֵּר שִׁפְתוֹתָיו בְּלִמּוֹד אֲרֻשֶׁת
 כּוֹנֵן נִיבּוֹ לְדַרְכָּהּ כַּמְטָרָה לְקִשְׁתָּהּ
 יִכּוֹן כִּי פִּי דְבַר תוֹעָה בֵּל יִשִּׁיחַ :

הֵא מְהוֹרֵי לֵב מִיְקָרֵי דְבַר לְפִי עֶרְךָ
 הֵא גַּא סֵפֶר יִסּוֹל לְלִשׁוֹן הָרֶךְ
 כָּל הַיְיִנְיָה כּוֹ אִין גַּעֲדֵר מְהַנְּהָה :
 בֵּל יֵאמְרוּ עוֹד רוֹב סֵפְרִים הוֹגִיעָנוּ
 כּוֹ יִרְאוּ כִּי עוֹד שִׁפְתָּנוּ אֲתָנוּ
 יַחֲדוּ נִתְמוּ פְרָצִים בֵּל תִּצְאָנָה :

סמים מרים למרפא יצורופא קחת
 רוש מהול בדבש ישו רוכל למרקחת
 יערב לדוה בל ידע בו מר מעם :
 למורי לשון בהגיון נכדלו
 יגעם אל לומריהם כם לא יגעלו
 כבשם הוה נפתי ספרי הפעם :

אך מה אהלל מעשה ירי פעלתי :
 חכמי לב יראו כי לא שוא עמלתי :
 שוט יא ספרי בארץ רחבת ידי :
 בוזי דעת דבריה לא יקראו :
 בני בינה מרפא לשון כה ימצאו :
 תורם נתיב לשון ותהי להם לעינים :
